

WNF. 7122.4.2020

Opole, 3 czerwca 2020 r.

Pan
Marek Froelich
Prezes
Izby Rolniczej
w Opolu

W odpowiedzi na pismo nr BIR/1425/NS/2020 z dnia 1 czerwca 2020 r. informuję, że Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Opolu już w roku 2019 zwracał uwagę rolnikom na wzrost liczebności gryzoni polnych w zasiewach roślin uprawnych, poprzez zamieszczenie stosownej informacji na stronie internetowej Inspekcji oraz wysyłając do urzędów gmin, większych producentów rolnych i dystrybutorów środków ochrony roślin komunikaty sygnalizujące zagrożenie upraw roślin. Informacje o wzroście liczby czynnych nor gryzoni i wynikającym stąd zagrożeniu wysyłane były dwukrotnie: pod koniec zimy - w lutym i marcu oraz w ostatnim kwartale 2019 r., od października do grudnia.

W 2020 r. Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa nie prowadziła już takich obserwacji. Ustawa z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami, która zastąpiła wcześniejszą ustawę z dnia 18 grudnia 2003 o ochronie roślin, zmieniła kompetencje Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Obecnie Inspekcja realizuje kontrole występowania agrofagów kwarantannowych, w tym priorytetowych dla Unii Europejskiej oraz kontrole występowania agrofagów niekwarantannowych dotychczas niewystępujących.

Wyżej wymieniona ustawa zniósła obowiązek prowadzenia przez Inspekcję obserwacji i kontroli roślin pod kątem występowania organizmów szkodliwych szeroko rozpowszechnionych zwanych „organizmami niekwarantannowymi” oraz obowiązek informowania zainteresowanych podmiotów o terminach i sposobach zwalczania tych organizmów, do których zaliczane są między innymi gryzonie polne.

Niemniej przekazujemy, że na chwilę obecną w rejestrze środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu zezwoleniami Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi figurują dwa preparaty przeznaczone do zwalczania gryzoni polnych żerujących w uprawach roślin:

1. Ziarno zatrute fosforem cynkowym 01 AB

Preparat dopuszczony Zezwoleniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr R – 138/2015 z dnia 16.09.2015 t., ostatnio zmienionym decyzją MRiRW nr R – 126/2018d z dnia 09.03.2018 r. Środek gryzoniobójczy o działaniu żołądkowym, przeznaczony do zwalczania gryzoni nornikowatych

i myszowatych, przynęta w postaci ziarna. Środek przeznaczony jest do stosowania w ochronie zbóż ozimych i jarych (maksymalna liczba zabiegów - 1) oraz drzew ziarnkowych i pestkowych (maksymalna liczba zabiegów - 2) przeciwko nornikowi polnemu i myszom. Środek należy stosować poza okresem wegetacyjnym (przedwiośnie, późna jesień, bezśnieżna zima):

- a) wkładając w ilości 10-20 ziaren do otworów nor zamieszkałych przez gryzonie, nie zdeptując korytarzy lub do dołków wykopanych w glebie, mających około 20 cm głębokości, 20 cm długości 15 cm szerokości, zamaskowanych matą słomianą, deską, cegłą, dachówką itp. w dawce 2,0 kg/ha
  - b) wkładając pod powierzchnię gleby doglebowym dozownikiem ciągnikowym w pobliżu pni drzew w sadach towarowych w dawce 0,5 - 2,0 kg/ha
- Przynęty muszą być rozłożone w taki sposób, aby zminimalizować ryzyko zjedzenia przez inne zwierzęta. Zabezpieczyć przynętę w ten sposób, aby nie mogła zostać wywleczona przez gryzonie.

2. Ratron GL

Preparat dopuszczony Zezwoleniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr R - 89/2019 z dnia 11.05.2019 r. Środek gryzoniobójczy o działaniu żołądkowym w formie przynęty gotowej do użycia w postaci granul. Przeznaczony do zwalczania gryzoni nornikowatych w uprawach roślin. Po spożyciu środka, w żołądku gryzonia pod wpływem kwasu żołądkowego fosforek cynku ulega rozkładowi tworząc fosfinę (fosforowodór). Fosfina jest bardzo silną trucizną metaboliczną i nerwową.

Środek przeznaczony jest do stosowania w ochronie upraw rolniczych, warzywniczych, sadowniczych, roślin ozdobnych oraz użytków zielonych i na terenach leśnych przeciwko gryzoniom nornikowatym. Preparat można stosować tylko jeden raz w ciągu sezonu wegetacji roślin. W celu ochrony zwierząt niebędących celem działania środka przynętę należy umieszczać głęboko w norach (np. przy pomocy pistoletów do aplikacji przynęt), w karmnikach deratyzacyjnych). Zabrania się aplikacji środka polegającej na rozrzucaniu lub rozsypywaniu przynęt na ochranianym terenie.

Szczegółowe informacje dotyczące zakresu stosowania preparatów oraz ich dawek zawarte są w etykietach środków ochrony roślin zamieszczonych na stronach internetowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi pod adresem: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/etykiety-srodkow-ochrony-roslin>.

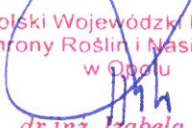
Ponadto zalecane jest korzystanie z niechemicznych rozwiązań, takich jak ustawienie w miejscach żerowania gryzoni tyczek spoczynkowych o wysokości ok. 4 m dla ptaków drapieżnych, aby mogły na nich przysiąść i wypatrywać gryzoni oraz wykaszanie miedzy i rowów sąsiadujących z uprawami, aby ułatwić ptakom i ssakom polującym na gryzonie sprawne penetrowanie tych miejsc. Ważna jest również prawidłowa agrotechnika dostosowana do warunków panujących na danym polu. Jeżeli pole jest mocno zasiedlone przez gryzonie, należy odstąpić od uproszczonych

systemów uprawy. Klasyczna orka niszczy gryzonie oraz dużą część ich nor i gniazd, a stosowanie jej w kolejnych latach może zniechęcać gryzonie do pozostania na tym terenie. Resztki poźniwne powinny być w miarę szybko przyorywane, aby nie mogły stanowić ochrony dla przebywających na polu pod ich powierzchnią gryzoni.

Sygnalizacja występowania wybranych organizmów szkodliwych realizowana jest przez Instytut Ochrony Roślin PIB: Platforma Sygnalizacji Agrofagów pod adresem: <https://www.agrofagi.com.pl/>.

IOR PIB w ramach swojej działalności zajmuje się prowadzeniem badań nad różnymi agrofagami. Być może skontaktowanie się z Zakładem Entomologii i Agrofagów Zwierzęcych lub Zakładem Monitorowania i Sygnalizacji Agrofagów pozwoli na pozyskanie informacji dotyczących skutecznego rozwiązania problemu gryzoni.

Z poważaniem:

Opolski Wojewódzki Inspektor
Ochrony Roślin i Nasiennictwa
w Opolu
dr inż. Izabela Kik

